

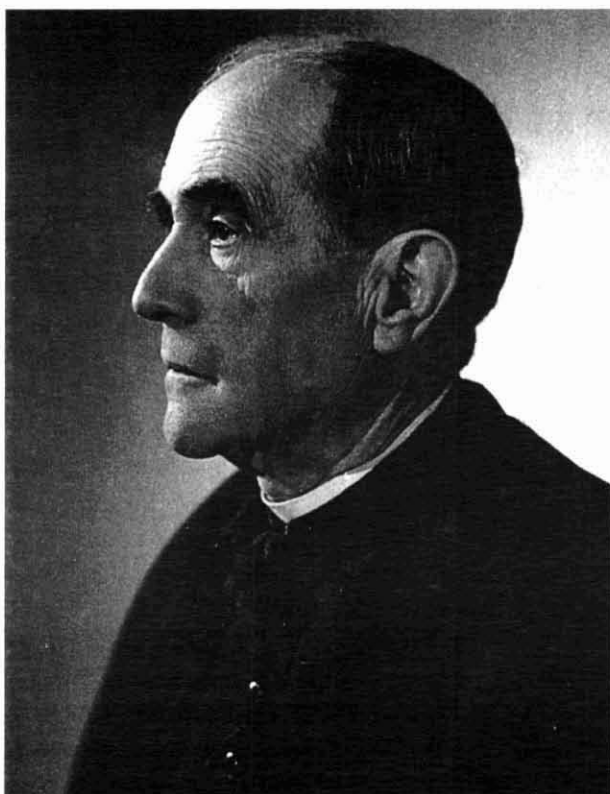
Personatge gandesà: El Dr. Joan Bta. Manyà i Alcoverro

Josep Fontanet i Vives, Doctor en Filosofia i Lletres

El passat 22 de desembre es va complir el 29è aniversari del traspàs del Dr. Joan Baptista Manyà i Alcoverro, "Fill il·lustre de la Ciutat de Gandesa", vulgarment conegut pels veïns i conciutadans com, "el Canonge de Ca Molles". Les seves restes descansen per dispensa papal a l'Altar Major del Santuari de la Mare de Déu de la Fontcalda.

El Dr. Manyà fou un personatge excepcional en molts aspectes de la seva vida, gràcies a la seva intel·ligència i a la seva humilitat d'home sant i savi. Destacà com a sacerdot, com a teòleg, com a historiador i, sobretot, per estimar els valors espirituals que havia rebut de la seva mare: amor a la Mare de Déu i estimació a la terra que l'havia vist néixer i a la llengua que s'havia criat. I aquests valors espirituals els reflectia quan celebrava la Santa Missa amb una gran pietat, amb les seves homilies que no deixaven mai indiferent a cap oient, dirigides als feligresos en l'idioma del poble quan estava mal vist i, inclús, prohibit pels que manaven. Fou un personatge avançat als temps que vivia i va preconitzar la necessitat d'alguns canvis que esdevingueren reals amb les reformes del Concili Vaticà II, com la introducció de les llengües del poble als actes religiosos. Recordo com a exemple ben significatiu la meua Primera Missa, celebrada el 3 de juliol del 1966, quan al final es va dirigir als assistents en la nostra llengua fet que no va agradar a algunes autoritats civils i eclesiàstiques que m'havien acompanyat.

Va ser un gran impulsor d'obres a Tortosa va fer construir a un indret molt bonic i estratègic la Mare de Déu de Montserrat. Al Santuari de la Fontcalda va fer pintar pel seu amic Lahosa els retaules laterals dedicats a Sant Joan Baptista i a Sant Salvador d'Orta amb el convent franciscà de la Mare de Déu dels Àngels com a fons. També, pel mateix artista, el gran retaule de l'altar major amb les cares de gandesans i gandesanes que exerciren de models en representació dels personatges escenificats. Gràcies a l'amistat personal des de la infància, amb el

El Dr. Joan Bta. Manyà i Alcoverro

Sr. Ramon Serrano i Sunyer va aconseguir amb l'ajuda de l'Ajuntament d'aquells dies la portada d'aigües a Gandesa des del riu Canaletes per la Vall de Navarro, com també la construcció del clavegueram municipal. Una altra de les obres que desitjava veure acabada fou la carretera de Gandesa a Prat de Comte, per la Vall de Navarro, per poder-se traslladar els gandesans amb comoditat a la Fontcalda. L'avant projecte estava acabat i pressupostat però un malaurat canvi d'alcaldia provocà el desinterès i la desidia del nou ajuntament i l'obra no es va portar a cap.

Com a escriptor va destacar per la seva magna i universal "Theolugumena", escrita en llatí i varis volums, obra que el va consagrar com un reconegut teòleg arreu del món. Té altres obres teològiques menors però no per això menys importants, com "Més enllà de la mort", entre altres. A Gandesa va participar activament en la revista "Llamp", i a la seva desaparició

Racó exterior d'estudi del Dr. Manyà

va ser un dels creadors de "Castellania" fins la insubordinació del general Franco al govern democràtic de la República i malauradament el truncament d'aquesta iniciativa cultural. Posteriorment amb joves dels anys 50 va ser un dels creadors del *Butlletí de la Fontcalda*. La seva obra cabdal com a gandesà va ser "Notes d'història de Gandesa" que ha servit i serveix de base pels historiadors contemporanis sobre temes gandesans i de les comarques veïnes. També va escriure un llibre sobre "La Fontcalda", "El Novenari" i va escriure i musicar l'himne de la Mare de Déu de la Fontcalda. Va escriure abundosa poesia relacionada amb la seva estimada Gandesa i la Fontcalda.

Com a pedagog rep anualment el reconeixement de centenars d'alumnes que el conegueren i l'estimaren, perquè el Dr. Manyà sempre va situar-se al nivell dels seus escolars i fou un autèntic expert en introduir-los en les ciències del coneixement i la saviesa. El Patronat del Dr. Manyà organitza tots els anys un acte on acudeixen molts dels seus exalumnes i les persones que el van estimar. Tots aquells que van conèixer al seu costat els va ensenyar molt i les petjades que va deixar com a sacerdot, com a teòleg, com a ensenyant i com a escriptor el perpetuïtzaran com un dels gandesans més significats de tots els temps.

Resant el breviari tot passejant per aquest caminet